

Vrijwilliger houdt niet van vergaderen

door **Eduard Sloot**

UTRECHT - „Het grootste knelpunt bij vrijwilligersorganisaties? Het vinden van voldoende vrijwilligers, zullen ze zelf zeggen. Maar ik denk dat deze organisaties op een andere manier moeten gaan functioneren”, aldus adviseur Willem-Jan de Gast van Movisie, het kennis- en adviescentrum voor maatschappelijke ontwikkeling. In het kader van het Europees jaar van het Vrijwilligerswerk gaat vandaag in Amstelveen een congresweek van start over de toekomst van het vrijwilligerswerk.

De moderne vrijwilliger wil kort en flexibel vrijwilligerswerk doen, zegt De Gast. „Het is niet zo dat Nederlanders minder vrijwilligerswerk willen doen, maar wel op een andere manier dan twintig jaar geleden gebruikelijk was.”

Hoogleraar vrijwilligerswerk Lucas Meijs van de Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit valt hem daarin bij. „De agenda van mensen is leidend, en niet de agenda van de vrijwilligersorganisatie.”

Een kwart van de vrijwilligersorganisaties, met name de grote clubs zoals het Rode Kruis en Amnesty International, lopen daarin voorop, denkt De Gast. Een goed voorbeeld van hoe het wel moet is volgens hem het Nederlands Bijbelgenootschap. „Dat heeft echt gekken hoe ze rekening kunnen houden met flexibele vrijwilligers. Het

gaat erom wat de vrijwilliger wil en kan. In Noord-Holland heeft een sportvereniging niet gevraagd of leden wat willen doen, maar gevraagd wát ze willen doen. Voor de tien taken die ze hadden, kregen ze zeventig aanmeldingen.”

Met name bestuursfuncties zijn moeilijk te vervullen, stelt De Gast. „Dat zijn functies waarin je continuïteit wilt. Er gaat bovendien veel tijd in zitten.” Het vinden van een bestuurder is inderdaad moeilijker dan het vinden van uitvoerende vrijwilligers, zegt Meijs. „Toch zijn er weinig vrijwilligersclubs die omvallen door een

gebrek aan bestuurders”, nuanceert de wetenschapper. „Het knelpunt zit met name bij besturen die het met minder mensen tegen heug en meug volhouden. Voorzitter zijn van bijvoorbeeld een sportvereniging is dan een heel zware functie.”

Juist omdat vrijwilligers ‘losser’ verbonden zijn met vrijwilligersclubs, vraagt dat meer van bestuurders, zegt De Gast. „Vrijwilligers verwachten dat het goed georganiseerd is. Dat vergt kwaliteit van leidinggevenden. Bovendien moeten bestuurders door de economische crisis meer op zoek naar andere fi-

nanciers. Gemeenten, die de vrijwilligersclubs veelal financieren, eisen steeds vaker dat vrijwilligersorganisaties dat ze een bijdrage leveren aan bijvoorbeeld de participatie. Voor bestuurders is dat lastig, omdat zij vaak niet bestuurslid zijn geworden om moeilijke onderhandelingen met gemeenten aan te gaan.”

Hoe krijgen vrijwilligersorganisaties zulke plekken toch bezet? „Bestuurder zouden niet meer dan vier uur per week kwijt moeten zijn aan hun taak”, zegt Meijs.

„Veel taken die overblijven, komen nu terecht bij bestuurders. Als een lid van een voetbalvereniging niet kan fluiten op zaterdag, neemt een bestuurder dat vaak over. Dan zou

niet moeten.”

De Gast adviseert vrijwilligersorganisaties creatief om te gaan met hun bestuurswerk. „Een penningmeester van een sportvereniging hoeft niet bij elke vergadering aanwezig te zijn. Je moet alle functies opknippen en verdelen. Dus niet blijven denken dat een functie tien uur per week kost, maar ook kijken naar vijf keer twee uur. Dan wordt zulk werk aantrekkelijker voor andere vrijwilligers.” Meijs is er optimistisch over dat vrijwilligersorganisaties die omslag zullen gaan maken.

„De wandelclubjes gaan het winnen van wandelverenigingen. Die hebben geen jaarvergaderingen, maar er is wel iemand beschikbaar die op zaterdag de koffie regelt.”

Vrijwilliger bij de Kindertelefoon. Veel vrijwilligers willen best wat doen voor de samenleving, maar zich niet vastleggen. foto **Archief**